

I. RECOMANACIONS PEDAGÒGIQUES

1. MODULARITAT

El programa UJI Virtual determina que els materials que s'elaboren han de constituir el contingut complet d'una assignatura o, en tot cas, parts d'assignatures «amb substantivitat pròpia». Tanmateix, d'acord amb la filosofia dels «objectes d'aprenentatge», seria convenient que aquests continguts es desglossaren per temes.

2. CONTINGUTS

La variada naturalesa dels estudis, de les matèries i de les metodologies didàctiques en una institució pública d'educació superior com és l'UJI, desaconsellen d'imposar als nostres materials un conjunt tancat i restrictiu de característiques (cosa que sí que es pot fer i pot resultar convenient quan es tracta d'estudis més homogenis, p. e. en una institució que es dedique exclusivament a la formació continuada a distància). Tanmateix, creiem que sí que resultarà beneficiós donar al professorat algunes directrius de tipus general:

- Incloure una «Introducció», al capdavant de cada tema, que especifique clarament:
  - De què tracta aquest tema.
  - Quins objectius d'aprenentatge hi planteja l'autor (és a dir, què hi pot aprendre l'estudiant).
- Estructurar el tema en apartats i subapartats que faciliten la consulta.
- Incloure un índex que reflectisca clarament l'estructura del tema.
- Incloure, sempre que escaiga, suficient material complementari, que pot ser també no textual: glossaris amb la definició de conceptes, esquemes, il·lustracions, animacions, àudio i vídeo, etc.
- Tenir molt en compte els drets de propietat intel·lectual a fi de no utilitzar continguts d'altri que puguin estar subjectes a drets d'autor.
- Incloure, al final de cada tema, un apartat amb lectures recomanades i un altre amb les referències bibliogràfiques (que s'hauran de formatar d'acord amb les normes i tradicions pròpies de cada àrea de coneixement). Sempre que les lectures o les referències estiguen disponibles per Internet, proporcionar l'enllaç corresponent.
- No incloure dins dels temes totes les activitats d'aprenentatge, ja que el lloc natural on aquestes han de tenir lloc és a l'Aula Virtual (per mitjà dels corresponents fòrums, tasques, wikis, etc.).

II. RECOMANACIONS EDITORIALS

1. TEXT

1.1. QÜESTIONS FORMALS

El text s'ha de presentar en suport informàtic acompanyat d'una impressió en paper i de la gestió d'emplenar en la web el document «Proposta de publicació».

Mentre no siga contradictori amb altres especificacions dels estàndards oberts acordades com susceptibles de ser utilitzats institucionalment, la publicació dels materials s'ha de fer en formats oberts reconeguts per organismes internacionals d'estandardització i editables, com ara l'Opendocument (.odt). I en formats estandarditzats i susceptibles de ser tractats per aplicacions lliures per a visualització i impressió de documents, com el Portable document format (.pdf).

El lliurament del material per part dels autors pot fer-se en formats oberts reconeguts per organismes internacionals d'estandardització, com ara l'Opendocument (.odt). També s'accepten els textos realitzats amb el format d'intercanvi RTF.

Per a presentacions alternatives (LaTeX, Scientific Word...), s'ha de consultar amb els tècnics de Publicacions de la Universitat Jaume I abans de lliurar la publicació.

1.2. ESTRUCTURA DEL CONTINGUT

Les parts d'una obra destinada a publicacions ha d'incloure les parts següents:

- Títol, subtítol (si n'hi ha) i nom i cognoms de l'autor o autora.
- Preliminars: índex general (els capítols o parts han de coincidir estrictament amb el de l'interior de l'obra), presentació (d'autoria aliena al text), pròleg de l'autor i introducció (els agraïments, si n'hi ha, han d'anar al final d'aquest apartat).
- Obra (vegeu 1.4).
- Annexos: si l'obra requereix la reproducció de documents específics, aquests s'han d'agrupar al final de l'obra.
- Bibliografia (vegeu 2.5.).
- Índex temàtic (segons la naturalesa de l'obra pot incloure un índex de matèries i autors... Per a l'elaboració de l'índex, l'autor o autora ha d'assenyalar sobre les proves maquetades la situació de les paraules.) Si hi ha il·lustracions, també se n'ha d'adjuntar un índex, fent-hi constar el nombre i els peus de les il·lustracions.

1.3. TIPUS DE LLETRA I PARÀGRAFS

Cal utilitzar el tipus de lletra Times New Roman, de les quatre mides següents:

- Cos 12 punts al títol dels capítols (vegeu 1.4.).
- Cos 11 punts per al text principal.
- Cos 10 punts per a cites textuais en paràgrafs independents.

- Cos 9 punts per als textos de referència: notes a peu de pàgina, peus de les il·lustracions, continguts de quadres i taules...

El text s'ha de presentar en paràgrafs sense sagnat inicial, justificats a la dreta i a l'esquerra, amb un interlineat d'1,5. en el cas de citacions textuals que ocupen més de 3 o 4 línies s'ha de crear un paràgraf independent sagnat i amb interlineat senzill. En tots els casos s'ha d'utilitzar un espai d'una línia en blanc com a separació entre paràgrafs.

1.4. DIVISIONS I ENUMERACIONS

D'acord amb la norma ISO 2145/1972 i la norma UNE 1-002-74, s'han d'utilitzar un màxim de tres nivells per al text: capítols, apartats i subapartats, numerats amb xifres aràbigues, seguides d'un punt. Per exemple:

1. Títol del capítols (negreta, cos 12)

1.1. Títol de l'apartat (negreta, cos 11)

1.1.1. Títol del subapartat (fina, cos 11)

La numeració del text ha de començar sempre per la xifra 1. No s'ha d'utilitzar la xifra 0 per a apartats preliminars, és a dir, introducció, prefaci, pròleg... Aquests apartats han d'indicar-se amb el mateix tipus i cos de lletra que els títols dels capítols, però sense numeració. Cal emprar el mateix format per a les conclusions, els annexos, les referències bibliogràfiques i altres divisions del text.

Per a divisions inferiors s'ha d'utilitzar només una subdivisió numerada amb lletres, seguides d'un parèntesi de tancament. Si la subdivisió té títol cal posar el títol en cursiva, però la lletra i el parèntesi en redona. Si només s'indica la lletra, anirà en cursiva la lletra i el parèntesi.

Per a les enumeracions o llistes sense textos llargs no s'han usar xifres o lletres, en tot cas s'han d'introduir sagnades i precedides d'un signe gràfic, com ara un guió o punt o asterisc.

2. ASPECTES ORTOTIPOGRÀFICS

2.1. VERSALS, VERSALETES, CURSIVES I NEGRETES

Les lletres versals o majúscules s'han d'usar d'acord amb la norma lingüística, i només en els casos que siguin estrictament necessàries.

Les versaletes són lletres majúscules però de la mida d'una minúscula. A la bibliografia, els cognoms s'han d'escriure en versaletes, tret de la lletra inicial, que ha de ser majúscula. Si l'editor de textos no ho permet, però, s'han d'escriure en minúscula, amb majúscula inicial.

L'ús de les cursives també és restrictiu; s'usa especialment per a estrangerismes i si es vol remarcar alguna paraula. Així mateix, a la bibliografia, els títols dels llibres s'escriuen en cursiva (vegeu 2.5.). (Per ampliar aquests aspectes podeu consultar l'adreça del Servei de Llengües i Terminologia <http://sic.uji.es/serveis/slt/manual/aspectes/>).

La negreta ha quedat destinada més als títols que al text d'un llibre, per tant, cal prescindir d'aquest estil per al cos de l'obra. Així mateix, els usos tipogràfics habituals descarten la utilització de subratllats dins del text, per tant, l'autor ha de descartar aquest sistema i presentar ja l'original sense subratllats de cap tipus.

2.2. CITACIONS

Les citacions de textos s'han d'incorporar al cos del discurs principal entre cometes angulars (« »); quan calga s'han d'emprar d'acord amb la gradació següent:
« “ ‘ ’ ” ».

Si les citacions són extenses (més de tres línies, aproximadament) és convenient copiar-les, sense cometes ni cursiva, en un paràgraf a part, amb el marge més entrat que el text i un cos de lletra menor, o bé, assenyalant clarament que es tracta d'una citació.

Si s'omet part del text de la citació s'ha d'assenyalar amb punts d'elisió entre claudàtors: [...].

També s'ha d'escriure entre claudàtors qualsevol incís de la persona que cita.

Les citacions textuais han d'anar precedides de la referència bibliogràfica abreujada (autor, any: pàgines), com s'explica en el punt 2.5., cosa que disminuirà notablement el nombre de notes al peu.

2.3. GUIONS

S'ha d'utilitzar el guió curt per a termes compostos, per a indicar les pàgines de bibliografia..., i el guió mitjà quan fa funció de parèntesi. En aquest cas, si després de l'incís va un punt, el guió no es tanca.

2.4. NOTES

Les indicacions de les notes en el cos de l'original s'han de fer mitjançant xifres aràbigues, volats o entre parèntesis —sempre darrere dels signes de puntuació.

Les notes «al peu» pròpiament dites convé que es presenten en un document independent o al final d'aquest arxiu. Les notes s'han de reduir al màxim, ja que les referències bibliogràfiques van, abreujades, dins del text.

2.5. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES ABREUJADES

En les referències bibliogràfiques que apareixen dins del text només s'ha de fer constar el cognom de l'autor —si no s'ha mencionat al text— en minúscula, l'any d'edició de l'obra referida i, si escau, les pàgines que interessin, ja que les dades completes s'inclouen en la bibliografia.

[...] ha posat en relleu (Bellés, 1999: 34-56)
[...] de Bermúdez (2000 a)

Si les pàgines són totes seguides s'ha de posar un guió entre ambdues xifres, si no és el cas, s'ha de posar una coma.

Bellés, 1999: 34, 67, 109

Si l'obra té més d'un volum s'ha de fer constar el volum referit darrere dels dos punts, en nombres romans:

Riquer-Valverde, 1984: II, 193

Per tant, cal prescindir, en general, de les abreviatures llatines: *loc. cit.*, *op. cit.*, *ibídem*...

2.6. BIBLIOGRAFIA

La bibliografia s'ha de presentar al final de l'obra, ordenada alfabèticament per autors i ajustada als criteris següents (recordeu que els cognoms no van en majúscula, sinó en versaleta amb la majúscula inicial):

• **Llibres:**

ARACIL, V. L. (1983): *Dir la realitat*, Barcelona, Edicions dels Països Catalans.

• **Articles en publicació periòdica:**

NADIN, M. (1984): «On the meaning of the visual», *Semiotica*, 52.

BURGESS, A. (1990): «La hoguera de la novela», *El País*, 25 de febrer, 1-2.

• **Parts, capítols... d'un llibre col·lectiu:**

NORD, CHRISTIANE (1994): «Traduciendo funciones» dins HURTADO, A. (ed.) (1994): *Estudis sobre la traducció*, Castelló de la Plana, Publicacions de la Universitat Jaume I.

Quan el llibre col·lectiu apareix citat a la bibliografia, només cal fer la referència abreujada.

SCHEGLOFF, E. (1972): «Sequencing in conversational openings» dins FISHMAN (1972 b: 206-212).

- **Dos autors.** El segon autor s'introdueix de forma directa, és a dir, es posa primer el nom i després el cognom.

CHILLON, L. A. i S. BERNAL (1985): *Periodismo informativo de creación*, Barcelona, Mitre.

- **Més de dos autors.** S'esmenta el primer de la manera indicada, seguit de la construcció «i altres».

ESPINET, F. i altres (1989): *Prensa, comunicació i cultura a Catalunya, durant el primer terç del segle xx*, Bellaterra, UAB.

També podem posar els noms, si convé:

BOLZONI, L., R. MAZZOLINI, R. CORSOESCHI i altres (1991): *El arte de la memoria. El descubrimiento del cerebro. Nacimiento y frontera de la neurociencia*, Madrid, Museo Nacional de Ciencias Naturales.

- **Si l'autoria s'adjudica a una institució** es dona el mateix tractament tipogràfic.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA (1993): *Resúmenes de tesis doctorales*, 2 vol., València, Servei de Publicacions.

- **Any.** Si hi ha més d'una publicació del mateix autor i del mateix any, s'ha de marcar amb una lletra minúscula i cursiva, separada per un espai.

CASASÚS, J. M. (1987 a): *Lliçons de periodisme en Josep Pla*, Barcelona, Destino.

— (1987 b): *El pensament periodístic a Catalunya*, Barcelona, Curial.

- **Lloc d'edició.** El topònim ha d'anar en la llengua de redacció de l'obra en què s'inscriu la referència bibliogràfica.

- **Casa editorial.** S'omet la paraula «editorial» i semblants sempre que no formen part del nom comercial de l'empresa.

Edicions 62, però Taurus

2.7. MATERIAL GRÀFIC

El material gràfic que, si escau, inclou el text s'ha de presentar a part, convenientment numerat i amb indicació de la situació dins del text. Els peus indicatius del material gràfic s'han de presentar en relació independent.

Si el material gràfic es presenta digitalitzat cal observar els següents aspectes:

1. Les dimensions de la imatge han de ser, almenys les mateixes que tindrà una vegada publicada.
2. La resolució d'entrada de l'escàner ha de ser com a mínim de 300 ppp. La imatge escanejada s'ha de guardar amb aquesta resolució i amb una liniatura de 133 lpp (línies per polzada).
3. Les imatges s'han de guardar preferiblement en els formats TIFF (sense comprimir) o EPS. Són també vàlides les imatges guardades en els formats JPEG (qualitat d'imatge mitjana o alta), PICT, BMP.
4. El format GIF no és vàlid per a la impremta.

---

1. Es demana les autores i els autors que revisen acuradament, fins i tot mitjançant correctors automatitzats, els originals abans de la presentació definitiva.

2. Les normes internacionals de *copyright* NO PERMETEN la publicació d'il·lustracions, poemes, contes curts... *complets* sense l'autorització expressa de l'autor o de la casa editorial. És responsabilitat de l'autora o autor que vol reproduir una obra protegida sol·licitar el permís corresponent.